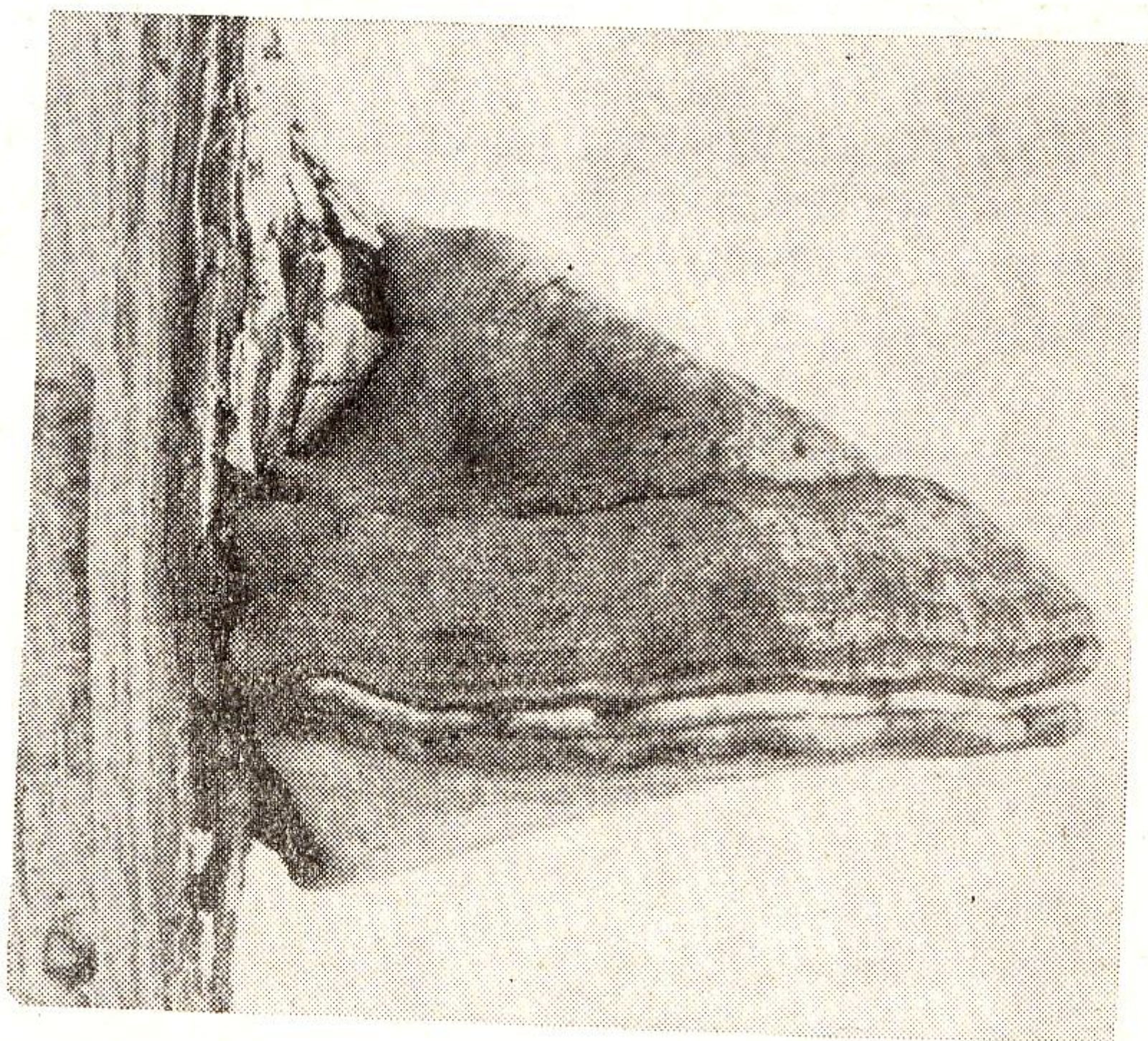

Trulež. To je pegavobela dekompozicija drveta. Napadnute su srčika i beljika. U toku procesa prvo nastaje mrko obojavanje drveta, uz obrazovanje pukotina. Ove pukotine ispunjavaju slojevi micelije. Konačno dolazi do skoro fibrozne dezorganizacije mase drveta.

Sl. 56 — Karpofora gljive *Ungulina fomentaria* na bukovom drvetu (original)

Ekologija i fiziologija. Optimalna temperatura je oko $+30^{\circ}\text{C}$, a maksimalna oko $+36^{\circ}\text{C}$. Na $+10^{\circ}\text{C}$ rastenje je slabo. Na veštačkoj podlozi i na temperaturi od $+30^{\circ}\text{C}$ dnevni porast micelije iznosi oko 17 mm.

Ekonomski značaj. Ovo je najvažniji prouzročivač truleži bukovog drveta, ali i drugih lišćara. Glavni je problem za bukove šume. Zaraženost stabala srednjih debljinskih razreda iznosi često 10—30%. Prosečan otpadak drvne mase zbog truleži kreće se u našim šumama od 10—15%.

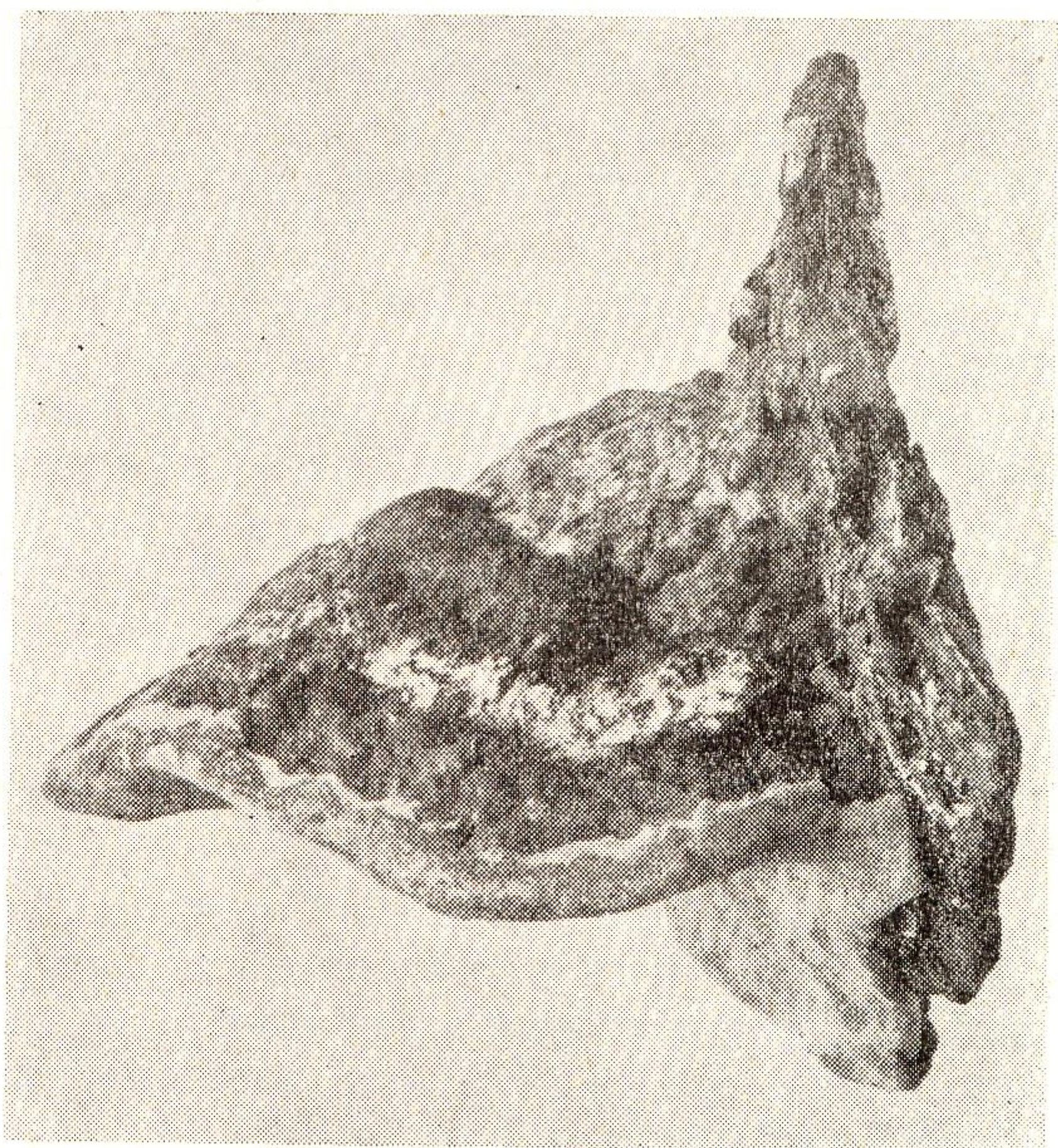
Suzbijanje se sastoji u skidanju i zakopavanju karpofora kako sa dubećih tako i oborenih stabala, kao i ležavine. Neupotrebljive trupce treba cepati odmah po izradi na nekoliko cepanica, čime se izbegava naknadno obrazovanje karpofora i smanjuje zarazni potencijal gljive u šumi.

Ungulina marginata (Fr.) Pat. (= *Fomes pinicola*, (Sw.) Cooke). Raširena je u Evropi, Americi i Aziji. Česta je vrsta na lišćarima i četinarima u našoj zemlji. Napada dubeća stabla i trupce, kao i *U. fomentaria*.

Karpofora. Ona varira u obliku. Mlada karpofora može biti lakirana, crvenkastomrka, sa žućkastim ili crvenkastim rubom. Stare fruktifikacije porne i postaju bez sjaja, ali rub zadržava crvenkastomrku boju.

Spore su bezbojne, tankih zidova, eliptične, $6,5 \times 3,5 \mu$. Konidije se obrazuju na kori karpofore.

Trulež. Najpre dolazi do mrke boje drveta. U odmakloj fazi to je tipična crvenkastomrka, prizmatična trulež. U boru gljiva izaziva trulež beljike, a u smrči i lišćarima trulež srčike.

Sl. 57 — Karpofora gljive *Ungulina marginata* na bukovom drvetu (original)